

PROGRAM RAZVOJA CENTRA KNAP 2017. – 2021.

Uvod	2
Vizija	3
Misija	3
Razvoj djelatnosti – ciljevi	3
Primjeri primjene	
Sociokulturni programi	5
Likovna djelatnost	5
Kazališna djelatnost	6
Plesni programi	7
Glazbena djelatnost	7
Važnost veze s dionicima iz lokalne zajednice	7
Poslovanje	8
Zaposlenici	8
Inovacije u investicijama i održavanju	9
Financiranje	10

Anja Planinčić, mag art

Uvod

Kultura je temelj svakog naprednog društva. Upravo su centri za kulturu nositelji kulturnog života lokalnih zajednica, te brinu o stvaranju i razvoju nove kulturne publike. Skupština grada Zagreba osnovala je današnji Centar kulture na Peščenici 1955. g. s ciljem da približi kulturu građanima i radnicima kako bi im njena dobrobit oplemenila svakodnevicu. Kao i prije 60 godina Centar Knap danas djeluje s istim ciljem no sa suvremenim pristupom, novim idejama, a s novim programom razvoja i sa širim vizijama i većim ambicijama.

Rad i značaj Centra Knap dobro su poznati ne samo u gradskoj četvrti Pečenica Žitnjak već na području cijelog grada Zagreba. Kvaliteta programa koje Centar Knap nudi najveći je doprinos toj prepoznatljivosti.

Opći ciljevi programa su razvijati djelatnosti Centra, unaprijediti poslovanje, te ulagati u kadar kako bi korisnicima pružili što bolju uslugu kojom možemo utjecati na kvalitetu života pojedinca ali i zajednice, razvijati publiku, biti podrška mladim umjetnicima i organizacijama... dok će specifični ciljevi svakog pojedinog programa biti u skladu s ciljevima Strategije kulturnog i kreativnog razvitka Grada Zagreba.

Program razvoja za period 2017. – 2021. odgovoriti će na mnoge strateške ciljeve Strategije kulturnog i kreativnog razvitka Grada Zagreba a to su prvenstveno:

3.3.1. Opći strateški cilj 1.

..., poduprijeti razvoj i raznolikost kulturnog i umjetničkog stvaralaštva kao doprinos kvaliteti života građana te prepoznatljivosti kulture Grada Zagreba.

3.3.2. Opći strateški cilj 2.

Povećati interes, znatiželju, sudjelovanje i uključivanje građana u kulturne aktivnosti

3.3.5. Opći strateški cilj 4.

Unaprijediti međusektorsku suradnju i suradnju gradskih javnih, privatnih i civilnih kulturnih organizacija na području Grada Zagreba i pružiti poticaj europskoj dimenziji kulturne suradnje

3.3.6. Opći strateški cilj 5.

Osigurati izvrsnost upravljanja kulturom Grada Zagreba jačanjem kapaciteta i upravljačkih sposobnosti nadležnog gradskog ureda (vlastitim projektom samoodrživosti zgrade – zelenom energijom, uklopiti se u ovaj cilj Strategije kulturnog i kreativnog razvitka Grada Zagreba).

3.3.7. Opći strateški cilj 6.

Ojačati i unaprijediti kapacitete organizacija u području umjetnosti i kulture

Vizija:

Centar Knap – dinamičan, otvoren, inovativan centar kulture.

Centar – dnevni boravak kvarta. Javni prostor namijenjen svim građanima, mjesto susreta, okupljanja, druženja, otvoren za svakoga. Mjesto na kojem možemo sjesti i odmoriti, surfati internetom, napuniti uređaje, popiti kavu, pročitati novine, obaviti sastanak, pripremiti se za nastup, uživati u kulturi, pronaći idealnu slobodnu aktivnost.

Mjesto na kojemu se osjećamo kao kod kuće, mjesto ugodne atmosfere i ambijenta.

Mjesto razmjene ideja, inkubator kreativnosti, Startup za mlade umjetnike

Dom kulture - srce kvarta.

Misija:

Ostvariti zacrtane ciljeve i postati primjer dobre prakse gdje kultura i umjetnost postaju integralni dio svakodnevice svakog građana. Učiniti kulturu dostupnom svim građanima. Transformirati Centar u proaktivni i vizionarski subjekt.

Razvoj djelatnosti - Ciljevi:

1. Donijeti strateški plan ustanove u skladu sa Strategijom kulturnog i kreativnog razvitka Grada Zagreba te strategijom Europa 2020 s ciljem boljeg i lakšeg povlačenja EU sredstava u svrhu ostvarivanja zajedničkih općih ciljeva te razvoja programa, osuvremenjivanja infrastrukture ustanove, unapređenje djelatnika, što će na lokalnoj razini, pridonijeti pozicioniranju Centra Knap kao matične ustanove kulturnog razvitka prvenstveno istočnog ali i grada Zagreba u cjelini.
2. Osmisliti i realizirati strategiju marketinga s ciljem veće vidljivosti Centra, a time povećati dostupnost kulture i umjetnosti što većem broju građana grada Zagreba što je u skladu s ciljevima 3.3.2. Opći strateški cilj 2. te posebnim strateškim ciljem 2.1., 2.7., 2.11. Rezultatom povećanja broja korisnika doprinijeti ćemo samoodrživosti programa u skladu s Strategijom kulturnog i kreativnog razvitka Grada Zagreba koja ukazuje na važnost financijske održivosti programa.
3. Povezivanje s partnerima radi inovativnosti u pojedinim programima koji će biti usmjereni istraživačkoj i inovativnoj umjetnosti, društveno angažiranim kulturnim aktivnostima te koji će popularizirati kulturu i suvremenu umjetnost s ciljem da je približi većem broju građana
4. Aktivnostima Centra izaći iz vlastitog prostora te na taj način proširiti ponudu i povećati broj korisnika i prihod (aktivnosti u prostorima škola, mjesnih odbora, neiskorištenih gradskih objekata...) na taj način učiniti aktivnosti Centra dinamičnijima te jednako dostupnima građanima svih mjesnih odbora gradske četvrti Peščenica Žitnjak (posebno onih najudaljenijih kao Ivanja Reka, Petruševac, Kozari bok...) što je u skladu s 3.3.2. Opći strateški cilj 2., specifičnim ciljevima 2.1., 2.3., 2.5

5. Uključiti Centar u partnerske mreže radi boljeg i lakšeg povezivanja s potencijalnim partnerima u EU projektima. (ENCC, Sculpture network...) sukladno 3.3.5. Općem strateškom cilju 4. i specifičnim ciljevima 4.7. Uspostaviti nova poznanstva i partnerstva sa svrhom razmjene iskustva, znanja, razvoja projekata i mobilnosti. Nužno je stvarati nove suradničke mreže na europskoj i međunarodnoj razini kako bi se unaprijedila kvaliteta kulturnih proizvoda i usluga. Međunarodna će suradnja pridonijeti međukulturalnom razumijevanju, jačanju kapaciteta ustanove te povećati broj zajedničkih međunarodnih projekata.
6. Razvijati partnerstva s organizacijama, umjetnicima, srodnim ustanovama te stvarati nove suradničke mreže na lokalnoj i nacionalnoj razini kako bi kreirali zajedničke programe te biti inkubator novih ideja. Sukladno 3.3.2. Općem strateškom cilju 2. specifičnim ciljevima 2.4., 2.8., 2.9. te 3.3.5. Opći strateški cilj 4. i specifičnim ciljevima 4.1, 4.2.
7. Razvijati sociokulturne, edukativne, društvene te interdisciplinarne programe. Prema cilju 3.3.2. Opći strateški cilj 2. i specifičnim ciljevima 2.2, 2.8., 2.9.
8. Kreirati programe prema analizi i potrebama lokalne zajednice kako bi razvijali kulturne i kreativne projekte koji su utemeljeni na stvarnim mogućnostima i društvenim potrebama građana.
9. Pružiti potporu novoj mladoj, alternativnoj sceni koja tek traži svoje mjesto kroz prostornu i logističku podršku te suradnju.

Svi navedeni ciljevi provoditi će se kroz programske djelatnosti koje Centar Knap već ima ili će ih u narednom periodu razviti. Kazališna, likovna i glazbena djelatnost te sociokulturni i društveno kulturni programi koji uključuju sve dobne skupine kroz niz kreativnih radionica, programa koji potiču razvoj nove kulturne publike, zatim edukativni i programi osjetljivi na socijalno ugrožene skupine, svojim djelovanjem već uvelike doprinose ciljevima razvoja Strategije kulturnog i kreativnog razvitka Grada Zagreba.

Novim programima je cilj razvijati djelatnosti Centra, obogatiti kulturni sadržaj Grada i gradske četvrti ali i sudjelovati u ostvarivanju općih ciljeva Grada i strategije Europa 2020.

Primjeri primjene

Sociokulturni programi

Centar Knap kroz svoje programe a posebno kroz programe kreativnih radionica brine o osjetljivim skupinama, o međugeneracijskoj solidarnosti, te o ugroženim skupinama korisnika. No, bez obzira na osjetljivost za ove skupine postoji prostor koji moramo popuniti specifičnim sociokulturnim programima.

Osigurati programe dostupne socijalno osjetljivim skupinama u skladu sa Strategijom kulturnog i kreativnog razvitka grada Zagreba 3.3.2. opći strateški cilj 2, te specifični cilj 2.9.

Primjeri:

Programi za osobe s invaliditetom

- razvijati programe u koje se osobe s invaliditetom uključuju na ravnopravnoj osnovi
- kreirati program specifičnih radionica koje uključuju osobe oštećena vida ili sluha
- obnoviti suradnju s udrugom Dlan, udruga osoba s oštećenjem sluha
- pokrenuti inicijativu za izradu i postavljanje javnih skulptura prilagođenih osobama oštećenog vida
- razvijati inkluzivne programe s ciljem senzibilizacije djece i mladih za osobe s invaliditetom

Programi prevencije

Centar Knap svojim programima djelomično zadovoljava potrebe mladih no smatram da moramo ulagati više energije upravo na tom području te razvijati programe za mlade u zajednici.

Napraviti analize temeljem kojih ćemo moći pripremiti nove kvalitetne programe i sadržaje za mlade s ciljem prevencije neprihvatljivog ponašanja.

Primjer: pokretanje inicijative za izgradnju skate parka (i realizacija u konačnici) na području gradske četvrti Peščenica Žitnjak kako bi osigurali sadržaje koji zadovoljavaju potrebe mladih specifičnih supkultura, te će pozitivno utjecati na razvoj mladih.

Partneri: mjesna samouprava, Grad Zagreb. Financiranje iz EU fondova

Likovna djelatnost

Bez obzira na dobro razvijenu likovnu djelatnost Centra Knap kroz aktivnosti Galerije Događanja možemo dodatno unaprijediti program te sudjelovati u ostvarenju strateških ciljeva Strategije kulturnog i kreativnog razvitka grada Zagreba te se mnogim programima uključiti u europska partnerstva.

- umrežavanje sa srodnim galerijama u Europi
- razmjena umjetnika putem programa galerije
- pokrenuti izdavačku djelatnost za likovne monografije
- organizirati likovne kolonije u suradnji s partnerima (srodnim ustanovama u RH)
- otvoriti galeriju interdisciplinarnim projektima
- poticati projekte koji razvijaju suvremenu umjetnost kroz umjetničku inovaciju, istraživački rad te primjenu novih tehnologija
- poticati projekte koji dovode suvremene umjetničke prakse u javne prostore te na taj način doprinose popularizaciji suvremene umjetnosti i bude interes građana za istim.

Kao jedan od problema navedenih u Strategiji kulturnog i kreativnog razvitka grada Zagreba je nedostatak prostora za umjetničke rezidencije i nedovoljna međunarodna povezanost u svrhu zajedničkog razvoja projekata.

Prema planu koji predlažem jedan od ciljeva je i izgradnja kompleksa likovnih atelijera na dijelu krova zgrade, za što je već postojao interes no nikada nije došlo do realizacije. Smatram da dobrim planom možemo povući sredstva EU te nadograditi zgradu i uz pomoć partnera, Gradskog ureda za kulturu i strukovnih udruga barem djelomično odgovoriti na detektirani problem te doprinijeti 3.3.5. Općem strateškom cilju 4. te specifičnom cilju 4.7.

Obzirom na pomanjkanje atelijera za umjetnike u gradu Zagrebu doprinijeli bi i tom rješenju problema. Dio atelijera osigurao bi se za domaće umjetnike a dio za strane rezidente. Tim projektom doprinosimo ostvarenju ciljeva strateškog dokumenta Zagreb Plan (C5P3 Poboljšanje društvene infrastrukture).

Kazališna djelatnost:

Kazalište Knap je dobro razvijena djelatnost Centra, uz veliki trud i ulaganja rezultati su neupitni. Brojna priznanja i nagrade zasluga su tima koji brine o kazalištu i kazališnom programu. No potrebno je razvijati kazališnu djelatnost, osuvremeniti je, te učiniti još dinamičnijom.

- pokrenuti kontinuirani program predstava (kombinacija vlastitih i gostujućih predstava kojima ćemo moći popuniti program kako bi postao kontinuiran (npr., svaki četvrtak u Knapu)
- pokrenuti program kojime ćemo mladim autorima, glumcima omogućiti korištenje kazališne dvorane za izvedbe predstava grupa alternativnog i suvremenog teatra te im pružiti logističku podršku (npr. svaki prvi petak u mjesecu program «Mladi u Knapu»), na taj im način pomoći u razvoju.
- u vlastitoj produkciji okrenuti se manjim, komornim predstavama (prema programu umjetničkog voditelja kazališta) koje će u konačnici imati veće mogućnosti za vlastitu zaradu, organiziranje gostovanja itd.
- osnažiti mobilnost predstava
- pokrenuti program vikend predstava za djecu
- otvoriti prostor kazališta plesnim predstavama

Plesni programi

Centar Knap ima dobro razvijen program plesnih radionica i edukacije nove plesne publike, no obzirom na kapacitet ustanove smatram da imamo prostora ojačati plesni program. Bez obzira na Plesni centar, plesnim grupama i umjetnicima nedostaje prostor za pripremu projekata, stoga možemo biti podrška u prostornom i logističkom smislu te ostvariti suradnje kako bi smo osnažili ovu djelatnost Centra a građanima pružili nove sadržaje.

- pokrenuti suradnju s plesnim grupama i mladim koreografima
- otvoriti prostor za pripremu plesnih predstava
- integrirati plesni program u redovitu kazališnu ponudu Centra Knap tj. Kazališta Knap

Glazbena djelatnost

Glazbena djelatnost Centra Knap bazira se na programima malih komornih koncerata klasične glazbe, te većih koncerata na otvorenom koji su orijentirani uglavnom na etno i jazz izvođače. Osim koncertnih programa, Centar Knap veliku pažnju posvećuje glazbenoj edukaciji u najranijoj dobi. Stoga novim programima želimo ojačati nove naraštaje glazbene publike.

- obnoviti suradnju s dječjim zborom Kikići
- poticati građane da se uključe u organizaciju te približiti glazbu građanima (npr. na javnim alternativnim površinama poput krovova stambenih zgrada, parkova...)
- razvijati programe za mlade koji će kroz urbane glazbene trendove eksperimentirati i istraživati te ukazati na interdisciplinarnost glazbe
- razvijati programe koji se bave eksperimentalnim zvukom

Važnost veza s dionicima iz lokalne zajednice

Bitnu ulogu u realizaciji mnogih programa imaju razni partneri i dionici iz lokalne zajednice. Škole, vrtići, uredi gradske četvrti, mjesni odbori, mali poduzetnici, ... no za razvoj Centra moramo ojačati te veze i razvijati partnerstva kako bi smo bili snažnija i dinamičnija organizacija, prihvaćena od lokalnih dionika te se utvrdili kao centralna institucija na usluzi građanima i nezaobilazni partner u kreiranju društvenih i kulturnih događanja. Centar mora biti na usluzi građanima i ostalim dionicima kako bi imao što veći utjecaj na podizanje kvalitete života zajednice.

primjer: Suradnja s Grafičkim fakultetom

Kroz suradnju u kojoj studenti sudjeluju u izradi vizualnih materijala možemo poboljšati kvalitetu istih a ujedno i uštedjeti novac. Povezati studente s mladim umjetnicima kojima kroz suradnju Centar pruža logističku potporu, te na taj način potaknuti umrežavanje i povezivanje među kulturnim sektorima. Takvim pristupom, na zadovoljstvo sve tri strane publici nudimo zaokruženi kulturni proizvod (sadržajno, oblikovno i prezentacijski. Npr. predstavu sa kvalitetnim vizualnim materijalima u prostoru kazališta Knap)

Poslovanje:

Svakoj organizaciji da bi rasla i bila učinkovita, potrebne su promjene, pa tako i Centru Knap. Nakon promjena organizacija se razvija i napreduje.

1. osuvremeniti poslovanje:

- raditi analize, planove, provoditi programe prema zacrtanim planovima i javnim strategijama.
- otvoriti se prema potencijalnim partnerima
- reorganizirati raspodjelu poslova, dežurstava, radi bolje efikasnosti poslovanja i rada Centra
- poboljšati komunikaciju i informiranost građana o programima putem web sadržaja (redizajnirati web stranicu)

2. Radna atmosfera:

Da bi Centar napredovao i uspješno radio bitna je radna atmosfera. Jedino zadovoljan radnik može biti dobar radnik, stoga ću veliku pažnju usmjeriti na poticanje pozitivnog radnog okruženja.

- graditi partnerski odnos sa zaposlenicima
- stvarati programe kroz dogovor sa djelatnicima
- radna atmosfera mora počivati na povjerenju
- odluke ćemo donositi zajednički kako bi one bile prihvaćene te izvršene

3. edukacija djelatnika:

Radi što bolje kvalitete programa i usluga koje Centar pruža te konkurentnosti potrebno je kontinuirano ulagati u edukaciju djelatnika kako u formalnom tako i neformalnom i informalnom smislu.

Što je u skladu s 3.3.7. Općim strateškim ciljem 6. koji u specifičnom cilju 6.4. glasi: «Osigurati kontinuirano stručno usavršavanje, poznavanje stranih jezika, mobilnost djelatnika i volontera.»

Zaposlenici

Sve zacrtane ciljeve nije moguće ostvariti bez podrške Grada u vidu zapošljavanja novih djelatnika, no obzirom da postavljeni ciljevi i planovi doprinose ostvarenju Strateških ciljeva Grada Zagreba smatram da će grad prepoznati potencijal koji nudimo te podržati ovaj program zapošljavanjem novih stručnih kadrova i omogućiti njegovu realizaciju.

Iz svega navedenog vidljivo je da u Centru Knap nedostaje stručni kadar koji bi mogao pridonijeti planiranom razvitku. Trenutno stanje je 3 zaposlena stručna suradnika: 1 za likovnu, 1 dramsku i 1 plesno glazbenu djelatnost koji brinu o cca 170 programa godišnje te cca 40 000 korisnika godišnje.

Stoga se smatra nužnim zapošljavanje slijedećih zanimanja:

- stručni suradnik za EU projekte
- stručni suradnik za sociokulturne programe
- stručni suradnik za marketing
- stručni suradnik za glazbene programe

Također iz dosadašnjeg stanja poznat je problem nedostatka tehničkog osoblja.

Trenutno stanje je 2 spremačice na dnevni promet od cca 350 ljudi, te kvadraturi zgrade 2300m² što ukazuje na potrebu za dodatnom radnicom. Obzirom na broj programa u kazališnoj i koncertnoj dvorani, a cilj je još povećati broj izvedbi, ukazuje se potreba za majstorom tona i svjetla. Trenutni broj zaposlenih je 1 tehničar, 1 scenski radnik- pomoćni tehničar, 1 domar – scenski radnik.

Također postoji potreba za osobom administratora, obzirom na broj programa, korisnika i povećanih administrativnih procedura., trenutno zaposleno 0.

Iz svega navedenog potrebno je dodatno zaposliti

- spremačicu
- scenskog majstora za ton i rasvjetu
- administratora

Inovacije u investicijama i održavanju

Citiram 3.3.6. Opći strateški cilj 5. Strategije kulturnog i kreativnog razvitka Grada Zagreba «...Dobro upravljanje karakterizira briga za buduće generacije, stoga je od iznimne važnosti integrirati tzv. zelene aktivnosti u kulturu grada Zagreba. Racionalnim upravljanjem i sustavnom primjenom mjera energetske učinkovitosti moguće je toplinsku i električnu potrošnju smanjiti i do 60% u odnosu na sadašnju potrošnju.»

Zelena energija u Centru Knap

- učiniti zgradu energetske neovisnom (ili većim dijelom) postavljanjem solarnih panela. Rezultat je ušteda energije i sredstava namijenjenih za potrošnju energenata.
- ozeleniti ravne krovne površine (što je termo izolacija u ljetnim mjesecima) a rezultat je manja upotreba klima uređaja čime direktno doprinosimo smanjenju emisije stakleničkih plinova, smanjenju potrošnje električne energije te ušteda financijskih sredstava namijenjenih za pokriće energenata.

Takvom politikom ulaganja doprinosimo ciljevima jednog od prioriteta (zaštita okoliša) strategije Europa 2020, te strateškom prioritetu dokumenta Zagreb Plan koji ističe kao jedan od ciljeva C3P2 «Održivo gospodarenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova, i svjetlosnog onečišćenja», a temeljem koje se vodila i izrada Strategije kulturnog i kreativnog razvitaka Grada Zagreba. Sredstva za ovakve investicije morala bi biti osigurana iz EU fondova.

Financiranje

Dosadašnje programsko financiranje Centra Knap temelji se prvenstveno na programskim sredstvima Grada Zagreba, manjim dijelom sredstvima ministarstva kulture (izložbe) te na vlastitom prihodu od najma prostora i naplate članarina i ulaznica.

Plan je zadržati taj način financiranja i financijskog planiranja, pokušati povećati vlastite prihode ali u skoroj budućnosti usmjeriti se i na druge izvore i načine financiranja kao što su EU fondovi i slično.